

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МИСТЕЦТВОЗНАВЧА КРИТИКА ТА РИТОРИКА

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма «Культурологія»

Спеціальність **034** Культурологія

Галузь знань **03** Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «16» січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Мистецтвознавча критика та риторика
Викладач (і)	Кандидат мистецтвознавства, доцент Палійчук І.С.
Контактний телефон викладача	050 2463450
E-mail викладача	iryua.paliichuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/5135
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та практичних занять з курсу, у т.ч. онлайн.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Пропонований курс містить коло спеціальних знань, що у своїй сукупності утворюють науку про мистецтвознавчу критику та риторичку, які є важливою складовою частиною української музикознавчої науки. Вивчення цієї дисципліни обумовлене потребою в грамотному, логічному, конструктивному та риторично досконалому мовленні здобувачів наукового ступеня доктора філософії, їх вмінню критично оцінювати різножанрові та різностильові мистецькі продукти.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу «Мистецтвознавча критика та риторика» є ознайомити з основами критики (зокрема, музичної) та класичної й сучасної риторики як науки про мисленнево-мовну діяльність, спрямовану на переконання, вплив і досягнення цілей у процесі мовної комунікації, а також виробити в здобувачів освіти уміння й навички аналізувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, спрямування й умов спілкування в процесі майбутньої професійної діяльності.

Дисципліна має науково-практичну спрямованість і передбачає освоєння мистецтвознавчої (музичної) критики і риторики як теоретично, так і практично.

Завдання навчальної дисципліни – оволодіння теоретичними знаннями в галузі музичної і загальної психології сприйняття, історії музики, соціології музики, знати основи інформаційної роботи, теорії комунікацій і ЗМІ, оволодіння практичними навичками спілкування як з окремим респондентом (артистом, композитором, продюсером), так і з масовою аудиторією; оволодіння навичками знаходити і відбирати потрібну інформацію про мистецькі, музично-культурні події; оволодіння умінням виробляти власну оціночну позицію, створювати власні

та редагувати інші тексти різних жанрів у галузі музичної публіцистики, організувати і проводити прес-конференції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:** просвітницькі та художньо-пропагандистські можливості і завдання прикладного музикознавства;

письмові та усні комунікації в системі ЗМІ;

основні функції і завдання музично-критичної діяльності;

історію вітчизняної та зарубіжної музичної критики;

місце і значення критичної думки в культурі – сучасної і в історичній перспективі;

характер відносини музичної критики і музичного мистецтва, музичної науки і соціуму;

принципи аксіологічного (оцінного) підходу до явищ музичного мистецтва;

специфіку художньої цінності та оціночної роботи в галузі музичного мистецтва;

основні сучасні напрями творчої діяльності в сфері музичного мистецтва – композиторської творчості, виконавського мистецтва, музичного театру та інших музично-постановочних видів;

типологію жанрів мистецтвознавчої критики;

особливості рецензійної роботи; основні принципи формування текстової та образотворчої інформації, загальні принципи пошуку і передачі інформації;

особливості мови як сфери спілкування, її комунікативний, інформативний і психологічний аспекти, правила мовної поведінки в певних умовах комунікації засобами музичної риторики (засобами музичної виразності і композиційно технічними прийомами);

вміти: готувати інформаційні матеріали, що стосуються всіх можливих сторін сучасного мистецького життя і різних напрямів сучасного музично-культурного процесу;

брати інтерв'ю у творчих людей рідною і (бажано) іноземною мовами, вільно вести бесіду на професійні (музичні) теми;

сприймати, аналізувати, інтерпретувати і оцінювати будь-який музично-творчий продукт – нову музику, виконавську творчість, твори музично-постановочного мистецтва (сценічні, екранні, «плернерні») у всьому спектрі сучасної практики, як в академічній, так і в масовій музичній культурі;

виконувати письмові роботи в різних жанрах (музичної) критики, готувати рецензійні матеріали, спрямовані на різні об'єкти творчого процесу: складати музику, виконавське мистецтво, музичний спектакль (опера, балет, мюзикл, мультимедійні вистави, шоу, музичні кіно- і телефільми);

редагувати музично-критичні та інші журналістські тексти сторонніх авторів, готувати матеріали до верстки, добувати і підбирати ілюстративний матеріал;

користуватися інформаційними можливостями і базою даних художнього Інтернету;

володіти етикою оратора; добирати мовні засоби залежно від ситуації

спілкування та жанру публічного виступу; адаптувати текст відповідно до цільової настанови та рівня підготовленості слухачів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, ціннісно-світоглядно усвідомлювати їх, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

культуролога-дослідника, культуролога-практика.

Загальні компетентності

ЗК1: здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення;

ЗК2: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК3: уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, національної та світової культури;

ЗК5: здатність написання українською та іноземною мовами власних наукових публікацій різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференцій, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація, праці науково-методичного характеру).

Фахові компетентності

ФК1: здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у Культурології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках в різних галузях гуманітарних наук.

Програмні результати

ПРН 1: мати передові концептуальні та методологічні знання з Культурології та на перетині різноманітних гуманітарних наук та синтезувати їх у межах наукової спеціальності, в контексті власного дослідження;

ПРН4: встановлювати міждисциплінарні зв'язки між блоками гуманітарних, культурно-історичних, мистецтвознавчих дисциплін та вільно володіти міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

ПРН 11: володіти різними жанрами написання наукових текстів, вміти їх рецензувати, коментувати, анотувати, редагувати.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Рік навчання	Нормативний / вибірковий
II	034 Культурологія	1-й	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	семінарськ і заняття	сам. роб
Змістовий модуль 1. Музична критика: теоретичний аспект Тема 1. Мистецтвознавча (музична) критика як феномен культури	2		4
Тема 2. Типологія мистецтвознавчої (музичної) критики	2	2	4
Тема 3. Критика як література: композиційні та стилістичні проблеми критичних жанрів. Методика роботи над критичними опусами	2	2	4
Тема 4. Критик у музичному театрі	2	2	4
Тема 5. Друковані ЗМІ України та музична критика	2		4
Змістовий модуль 2 Теоретичні та практичні аспекти загальної риторики Тема 6. Класична риторика. Теоретичний аспект	2	2	8
Тема 7. Риторична аргументація	2	2	8

Тема 8. Стилiстичнi ресурси переконуючого мовлення : тропи, фiгури та риторичнi прийоми	2		8
Тема 9. Оратор i аудиторiя як психологiчна система	2		8
Тема 10. Стратегiя i тактика оратора	2		8
ЗАГ.:	20	10	60

6. Система оцiнювання навчальної дисциплiни

Загальна система оцiнювання навчальної дисциплiни	<p>Загальна система оцiнювання курсу є унiфiкованою та здiйснюється вiдповiдно до Положення про органiзацiю освiтнього процесу та розробку основних документiв з органiзацiї освiтнього процесу в Прикарпатському нацiональному унiверситетi iменi Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку органiзацiї та проведення оцiнювання успiшностi здобувачiв вищої освiти Прикарпатського нацiонального унiверситету iменi Василя Стефаника http://surl.li/lkify</p> <p>Оцiнювання курсу здiйснюється з урахуванням усiх видiв навчальної роботи за стобальною шкалою i переводиться у нацiональну шкалу та шкалу ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцiнювання: нацiональна та ECTS</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балiв за всi види навчальної дiяльностi</th> <th rowspan="2">Оцiнка ECTS</th> <th colspan="2">Оцiнка за нацiональною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамeну, курсового проeкту (роботи), практики</th> <th>для залiку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>вiдмiнно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовiльно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовiльно з можливiстю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливiстю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовiльно з обов'язковим повторним курсом</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним курсом</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Пояснення оцiнок ECTS:</p> <p>A «Вiдмiнно» – теоретичний змiст курсу засвоєний повнiстю, без прогалин, необхіднi практичнi навики роботи iз засвоєним матерiалом сформованi, всi передбаченi програмою завдання виконанi, якiсть iх виконання оцiнена балом, близьким до максимального.</p>	Сума балiв за всi види навчальної дiяльностi	Оцiнка ECTS	Оцiнка за нацiональною шкалою		для екзамeну, курсового проeкту (роботи), практики	для залiку	90 – 100	A	вiдмiнно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовiльно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовiльно з можливiстю повторного складання	не зараховано з можливiстю повторного складання	0-25	F	незадовiльно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
Сума балiв за всi види навчальної дiяльностi	Оцiнка ECTS			Оцiнка за нацiональною шкалою																									
		для екзамeну, курсового проeкту (роботи), практики	для залiку																										
90 – 100	A	вiдмiнно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D	задовiльно																											
50 – 59	E																												
26 – 49	FX	незадовiльно з можливiстю повторного складання	не зараховано з можливiстю повторного складання																										
0-25	F	незадовiльно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом																										

	<p>В «Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом, в основному, сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального.</p> <p>С «Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі передбачені програмою завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінена максимальним балом, деякі завдання виконані з помилками.</p> <p>Д «Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом, в основному, сформовані, більшість передбачених програмою завдань виконані, деякі з виконаних завдань, містять помилки.</p> <p>Е «Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені балом, близьким до мінімального.</p> <p>ФХ «Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою завдань не виконані, або якість їх виконання оцінена балом, близьким до мінімального. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.</p> <p>Ф «Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до підвищення якості виконання навчальних завдань.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Здобувачі наукового ступеня доктора філософії повинні мати уяву про жанри критичних робіт і вміти написати: інтерв'ю, рецензію на концерт, фестиваль або музичний спектакль, анотацію твору, аналіз творчості виконавця або композитора, соліста або творчого колективу, виконавський аналіз, оглядову або ювілейну статтю. Письмові роботи виконуються самостійно (в домашніх умовах) в друкованому (електронному) варіанті, оцінюються максимально 20 балами.</p> <p>Мета аналітичних робіт – дати можливість здобувачам освіти практично освоїти різні жанри критичної літератури, використовувати отримані ними у різних галузях творчості навички і досвід вивчення музично-теоретичних дисциплін у власній практичній діяльності. Відтак, у пропонованому курсі практично використовується весь творчий багаж здобувачів наукового ступеня доктора філософії. У процесі написання й обговорення письмових робіт здобувачі освіти набувають досвід різного виду виступів та їх правильного оформлення.</p> <p>Критерії оцінки письмової роботи здобувачів освіти</p>

	<p>«Відмінно» – точне розуміння автором мети поставленого завдання; тематична визначеність, чітке адресне спрямування; актуальність і новизна матеріалу; змістовність і аргументованість авторського висловлювання; літературність і художньо-естетична якість викладу; ясність і логічність мови; образність матеріалу й емоційний тонус мови; відчуття форми, об'єктивність оцінок, виправданість суб'єктивних суджень; наявність «авторської особи»; володіння особливостями публіцистичних жанрів.</p> <p>«Добре» – точне розуміння автором мети поставленого завдання; тематична визначеність, чітке адресне спрямування; актуальність і новизна матеріалу; неповна змістовність і аргументованість авторського висловлювання; літературність і художньо-естетична якість викладу; деякі неточності в логіці викладу; недостатня образність матеріалу й емоційний тонус мови; відчуття форми, об'єктивність оцінок, нечітко сформульовані суб'єктивні судження; наявність «авторської особи»; неповне володіння особливостями публіцистичних жанрів.</p> <p>«Задовільно» – досить грубі помилки у розумінні автором поставлених перед ним мети і завдань, не аргументованість авторського висловлювання; низька художньо-естетична якість і логіка викладу; не сформульовані суб'єктивні судження; погано виявляється «авторського обличчя»; слабе володіння особливостями публіцистичних жанрів.</p> <p>«Незадовільно» – відсутність знань із курсу, нерозуміння автором поставлених перед ним мети і завдань, відсутність навиків роботи в публіцистичних жанрах.</p>
Семінарські заняття	Під час семінарських занять здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня засвоєння лекційного матеріалу та самостійної роботи здобувачів освіти, опрацювання літератури із тематики курсу.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd</p> <p>До підсумкового екзамену допускаються студенти, які під час поточного контролю (семінарських занять) набрали мінімум 25 балів.</p>
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль із курсу «Мистецтвознавча критика та риторика» – екзамен (II семестр) відбувається у письмовій формі. Білет складається із трьох завдань, з яких перші два являють собою відповіді на запитання, стосовні лекційної тематики (оцінюються по 15 балів), третє – представлення письмової роботи (інтерв'ю, рецензію на концерт, фестиваль або музичний спектакль, анотацію твору, аналіз творчості виконавця

або композитора, соліста або творчого колективу, виконавський аналіз, оглядову або ювілейну статтю), написаної в домашніх умовах, оцінюється в 20 балів.

Максимальна кількість балів за екзамен – 50 (мінімальна – 25).

Перелік теоретичних питань

1. Специфіка мистецтвознавчої (музичної) критики.
2. Професійні вимоги до критика.
3. Функції музичної культури.
4. Критика як оціночне судження. Критика як комунікація.
5. Принципи класифікації мистецтвознавчої (музичної) критики.
6. Жанрова система мистецтвознавчої (музичної) критики.
7. Інформаційні жанри: допис, анонс, репортаж, інтерв'ю, анотація.
8. Аналітичні жанри: рецензія та її види.
9. Огляд.
10. Критична стаття та її види.
11. Особливості мови. Заголовок. Функції заголовка. Літературно-стилістичні особливості заголовків.
12. Репортаж.
13. Інтерв'ю.
14. Анотація.
15. Рецензія.
16. Огляд.
17. Стаття.
18. Портрет.
19. Нарис.
20. Есе.
21. Фейлетон.
22. Типи спектаклів. Компоненти спектаклю. Інші об'єкти уваги критика.
23. Періодичні видання. Ринок друкованих ЗМІ та музична критика. будова друкованого ЗМІ. Редакція друкованого ЗМІ.
24. Закони сучасної загальної риторики. Інвенція. Концепція і тема промови.
25. Модель аудиторії. Диспозиція як розділ науки. Структура сучасної промови.
26. Визначення аргументації. Співвідношення доказу і навіювання.. 27. Логічні компоненти доказу. Типи логічних аргументів. Психологічний бік переконуючого мовлення. Цінності і топос. Ілюстративні аргументи.
28. Риторичні тропи та фігури. Тропіка.
29. Психологічна характеристика аудиторії як відповідник спільноти. Мета і мотив. Зв'язок мотиву з аудиторією. Психологічні особливості процесу мовленнєвого сприйняття.
30. Структура стратегії. Характеристика стратегії. Характеристика тактики оратора.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: інтерв'ю, рецензію на концерт, фестиваль або музичний спектакль, анотацію твору, аналіз творчості виконавця або композитора, соліста або творчого колективу, виконавський аналіз, оглядову або ювілейну статтю.

Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:

Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

<http://surl.li/dzugk> метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально-і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування

Положенні про

Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція)

<http://surl.li/dhrfg>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)

<http://surl.li/dhres>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію

Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»

Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) семінарських занять та опрацюванні літератури із лекційної тематики курсу.

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

Мистецтвознавча (музична) критика

Основна

1. Галлер М. Техніка репортажу : навчальний посібник / пер. із нім. В. Климченко, В. Олійник; за загал. ред. В. Іванова. К. : Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011. 348 с.

2. Еверетт Д. Навчальний посібник репортера. К. : ПроМедіа, 2002. 26 с.
  3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / 3-тє вид. Львів : ПАІС, 2008. 276 с.
  4. Зінькевич О. Чекан Ю. Музична критика: теорія та методика : навч. посіб. Чернівці : Книги–ХХІ, 2007. 424 с.
  5. Кривошея Г. П. Теорія і практика журналістики : навч. посібник. Київ : Видавництво національного авіаційного університету, 2007. 220 с.
  6. Лісневська А., Коженівська Т. Мистецтво телевізійного репортажу : навч.-метод. посіб. для студ. з напрямку підготовки «Кіно-, телемистецтво та «Тележурналістика. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. 190 с.
  7. Лутовинаова В. І. Анотування як процес аналітико-синтетичної переробки інформації : метод. посіб. Харків, 2003. 44 с.
  8. Мельник Л. Музична журналістика: теорія, історія, стратегії. На прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодні : монографія. Львів : ЗУКЦ, 2013. 384 с.
  9. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник / 5-е вид., доповн. і доопрац. К. : ЦНЛ, 2011. 496 с.
- Додаткова
10. Білозерова О. Музично-критичний текст: функції, жанри, структура аргументації. Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2017. № 1. (вип. 36). С. 5–10.
  11. Василенко М. К. Аналітична проблемна стаття на сучасному етапі розвитку журналістики. Наукові записки Інституту журналістики. 2006. Т. 23. С. 94–99.
  12. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : монографія. К. : Вид-во Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. 236 с.
  13. Друковані засоби масової інформації України. Довід. : у 2 ч. / упоряд. С. Буряк та ін. К. : Кн. Палата України, 2005. Ч.2 : Журнали. 400 с.
  14. Збанацька О. М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Макроаналітичне згортання інформації. Бібліографічний опис документів. Анотування документів : навч. посіб. К. : НАКККіМ, 2014. 268 с.
  15. Изваріна О. Українське оперне мистецтво другої половини ХІХ ст. у музичній критиці сучасників [Електронний ресурс]. URL : <http://glierinstitute.org/ukr/digests/038/24.pdf>
  16. Кара-Васильєва Т. В. Сучасне українське мистецтвознавство: новий погляд, переосмислення та наукова координація (за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 18 червня 2014 р.). Вісник Національної академії наук України. 2014. № 8. С. 33–39.
  17. Кияновська Л. Музична критика сьогодні: пошук гармонії у вселенському хаосі [Електронний ресурс]. URL : <https://moderato.in.ua/blogs/music-critic-today.html>
  18. Кузнєцова О. Д. Засоби й форми сатири та гумору в українській пресі. Львів : Видавничий центр університету ім. Івана Франка, 2003. 250 с.
  19. Немкович О. М. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін : монографія. К., 2006. 534 с.
  20. Палійчук І.С. Курс «Мистецтвознавча критика та риторика» в системі підготовки доктора філософії спеціальності 025 Музичне мистецтво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Мистецтво України в контексті інтеграції з художньою культурою Заходу» (до 40 – річного ювілею кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації ПНУ). Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 19–20 жовтня 2023 р. Івано-Франківськ : Поліграфія «Зебра», 2023. С. 124–127.
  21. Підлипська А.М. Художня критика та мистецтвознавство в сучасних умовах. Вісник НАККІМ. Київ, 2019. № 1. С. 379–383.
  22. Портнов А. Про рецензійний жанр і культуру дискусії в українській історіографії.

Сучасність. 2001. № 3. С. 154–155.

23. Техніка інтерв'ю. К., 2000. 120 с.

24. Чекан Ю. Музична критика в Інтернеті. Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії. 2011. Вип. 11. С. 238-244.

25. Чекан Ю. Музична критика в сучасному комунікативному середовищі : зміна формату. Мистецтвознавчі записки. Вип. 20. Київ: Міленіум, 2018. С.18–24.

Риторика

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Риторика [Електронний ресурс] : навч. посібник. Львів: Світ, 2001. 240 с. URL : <http://surl.li/nnezn>

2. Вандишев В. М. Риторика : екскурс в історію вчень і понять : навч. посіб. К. : Кондор, 2003. 264 с.

3. Зубенко Л. Г. Ораторське мистецтво : практич. посіб. К. : Парлам. вид-во, 2002. 115 с.

4. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навч. посіб. К. : Вища шк., 2006. 311 с.

5. Олійник О. Б. Риторика : навч. посіб. К. : Кондор, 2009. 170 с.

6. Онуфрієнко Г. С. Риторика : навч. посіб. К. : Центр навч. л-ри, 2008. 592 с.

7. Ораторське мистецтво [Електронний ресурс]: навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева та ін. ; за ред. І. М. Плотницької, О. П. Левченко. 2-ге вид., стер. К. : НАДУ, 2011. 128 с. Режим доступу : https://duikt.edu.ua/uploads/l_1958_69624388.pdf

7. Павленко Л. І. Ознаки діалогічного мовлення в публічних промовах (на матеріалі сучасної англійської мови) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/1853/1/4.pdf>

8. Плотницька І. М. Українська мова в державному управлінні: теоретико-методологічний аспект : монографія. К. : Вид-во НАДУ, 2006. 232 с.

9. Риторика : навч. посібн. [Електронний ресурс] / упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 247 с. URL : <http://surl.li/ptizg>

10. Сагач Г. М. Риторика. К. : Вид. дім „Ін Юре”, 2000. 568 с.

Викладач

кандидат мистецтвознавства, доцент Палійчук І.С.